

zastopa mestno skupino Baden (Bader-Möding-Gumboldskirchen-Perchtoldsdorf), a v nižjeavstrijskem deželnem zboru pa mestno skupino Bruck ob Leiti. (Bruck ob L.-Hainburg-Schwechat.) Bil je profesor na višji poljedelski šoli na Dunaju ter je poučeval gospodarsko pravo. Znano je njegovo obširno delo „Das Recht des Landwirts“. — Dr. Marchet je dvorni svetnik in imetelj komturnega križca Frane Jožefovega reda z zvezdo. —e—

— **Tudi na Kranjskem bi bilo potrebno.** V „Steirische Schul- und Lehrerzeitung“ je bil pred časom objavljen značilen članek, ki se peča s statistiko 290 nadučiteljskih stanovanj na Štajerskem. Od teh 290 stanovanj je bilo 26 stanovanj premajhnih, 13 majhnih in 30 pripravnih le malim družinam. Samo 1% nadučiteljev je bil zadovoljen s stanovanji, 16% je bilo v zdravstvenem oziru komaj zadovoljivih, 11% zdravstveno nesposobnih, 4% za življenje naravnost nevarnih in 28% mokrotnih. V 33 stanovanjih so lahko nabirali gobe in v 39 je bila plesnoba doma. — Na Kranjskem bi menda — menda pravimo — bilo v tem oziru dokaj boljše! Poizkusimo in ta poizkus pošljimo na higijenično razstavo v London! —e—

— **Ruska učiteljska društva.** Ukrajinsko učiteljstvo je letos dne 28. maja (pravoslavno štetje) ustanovilo društvo „Vseukrajinska spilka učiteliv i dijačev narodnoj prosvity“. Program tega društva je: sprava med narodi, vsak narod se vzgoji v svojem materinem jeziku, pouk na vseh šolah bodi brezplačen, učne pripomočke dobivaj v šolah vsakdo brezplačno, a verouk bodi neobligaten predmet. — Dne 4. junija (pravosl. kol.) je bilo zborovanje „Zveze vseruskega učiteljstva“ v Petrogradu, ki se ga ni udeležil ni en Rus, temveč le Litvanci, Židje, Estonci, Tartari, Armenci in drugi. Toda drugi dan se je zborovanje moralo takoj končati, ali ne na ruskih tleh, temveč na finskih; zakaj na shodu se je dokazalo, kaj so vse pretrpeli ruski učitelji v tej dobi, t. j. revolucijski, namreč 549 učiteljev je bilo deloma zaprtih, deloma ubitih, na stotine jih je bilo službeno odstavljenih, a mnogo odvedenih v Sibirijo. —ega.

— **Zveza nemškega učiteljstva v Nemčiji** je zborovala v dneh 4.—7. junija v Monakovem. Zboruje vsako drugo leto. — Ustanovljena je l. 1871. ter združuje v sebi 47 deželnih zvez z 2982 učiteljskimi društvi in 110.312 člani. Največ društev — namreč 1887 z 62.069 člani — združuje „Pruska učiteljska zveza“, a takoj prihaja na to „Zveza bavarskih učiteljskih društev“ s 316 društvi in 11.816 člani. Saško učiteljstvo se združuje v zvezi, ki šteje 75 društev z 11.869 člani. Najstarejša zveza je hamburška od l. 1805., a ona v Lübecku obstoja od l. 1809. — Glavno glasilo „Zveze nemškega učiteljstva“ je mesečnik „Deutsche Schule“, a poleg teh izdaja nemško učiteljstvo še 47 pedagoških listov in svoj politični dnevnik „Preussische Lehrerzeitung“. — Vsaka deželna zveza pošilja na glavni zbor centralne zveze po 1 delegata na vsakih 300 članov, in letošnjega zbora se je udeležilo skoro 5000 delegatov. — Sprejel se je na tem zboru predlog, da se ustanovi lastna organizacijska pisarna. — Prihodnji zbor se vrši l. 1908. na Vestfalskem.

— **Češka deca v praških nemških šolah.** Kako prekanjeno postopajo praški Nemci, da polnijo svoje nepotrebne šole s „zadostnim“ številom otrok, dokazuje tale statistika. Leta 1905/6 je hodilo iz Smichova (okraj praški) v praške nemške šole 472 otrok, in sicer: v samostansko nemško šolo v Uvoze (III. okraj) je pohajalo 331 čeških otrok, v samostansko šolo Mat. božje (III. okraj) 67, v samostansko šolo „Avg. device“ (III. okraj) 38, k uršulinkam 13, v sulfereinsko šolo v Holešovem 13, k piaristom 5, a v jožefinsko javno ljudsko šolo pa 3. — Čehi se hočejo natančno ravnati po § 20. novega učnega in šolskega reda. — Radovedni smo, ako se bo narodni občinski zastop ljubljanski tudi postavil na tako stališče kakor Čehi. Potem smemo upati, da izginejo iz zavedne Ljubljane kmalu vse nemške šole. Torej! —a.

— **Praški kardinal Skrbensky** je izdal plamteč pastirski list proti „framasonski“ svobodni šoli. — Uspeh ni izostal, zakaj ljudje so se pričeli zanimati za društvo in sedaj pristopajo prav redno.

— **Srbski profesorji v Sofiji.** Dne 25. pret. mes. je dospelo v Sofijo 105 srbskih profesorjev, ki so se udeležili tamkajšnega posvetovanja bolgarskih svojih tovarišev.

— **V Opatiji** se je letos vpisalo v hrvaško ljudsko šolo 274 otrok, v italijansko 22 in v nemško 80 otrok. Značilno je, da plačuje dežela za 22 italijanskih otrok dve učni osebi, prav tako kakor za 274 hrvaških otrok. Med onimi 80 otroki, ki hodijo v nemško šolo, je večina nemške narodnosti.

— **Za realce.** Naučni minister je izjavil, da namerava vlada reformirati srednje šole tako, da bo mogoče tudi realcem obiskovati vseučilišča in ne samo tehnike kakor doslej.

— **Reforma šolstva na Španskem.** Naučni minister dr. Jimeno namerava zapreti vse šole, ki jih vodijo posvetni ali redovniški učitelji brez potrebnega dokazila učne usposobljenosti. Tako dobe španski redovi hud udarec v materialnem in moralnem pogledu, ker jim bo s šolo vzeti mnogo dohodkov in ves vpliv na ljudstvo. Te šole hoče minister nadomestiti z novimi šolami. Kakor smo že poročali, se je odločil, da ustanovi 5000 novih šol.

— **Na pletarski šoli** pri Sv. Barbari v Halozah so začeli dne 1. t. m. drugo šolsko leto, ki traja 7 mesecev. Pouk je brezplačen in se vrši vsak delavnik od 8. ure zjutraj do pete popoldne. Vodja te šole je g. Ant. Ogorelec.

— **Tvorniška šola v Goričanih.** Tvornica za papir in lesne izdelke v Goričanah pri Medvodah na Gorenjskem je ustanovila za šoloobvezne otroke svojih uslužbencev šolo, ki jo zdaj obiskuje 20 dečkov in deklic. Za učiteljico je nastavljena Amalija Schittnigova iz Ljubljane.

— **Nova hrvaška vlada in učiteljstvo.** Kakor smo že poročali, je zboroval „Savez hrvatskih učiteljskih društev“ dne 23. pret. mes. v Zagrebu. Skupščina je poslala k oddelnemu predstojniku g. Rojcu deputacijo, da mu sporoči želje učiteljstva. O uspehu deputacije je poročal skupščini g. Davorin Trstenjak. G. M. Roje je obljubil deputaciji, da stori vse, kar mu bo možno, da se pomore učiteljskemu stanu. Šolske odbore misli odpustiti, eventualno naredbenim potom. Učiteljem zagotavlja popolno politično svobodo. Vsakdo naj glasuje pri volitvah po svojem političnem prepričanju. Zaraditega se nikomur ne zgodi ničesar. Kaznovali se bodo le fanatiki, ki hočejo sejati mržnjo med narod. Šola mora biti žarišče prosvete in svobode, ne pa prevratnega političnega trenja. On in drugi oddelni predstojniki goje vročo željo, da se čim prej ugotovi željam učiteljskega stanu — Skupščina je to poročilo z navdušenjem vzela na znanje.

— **Holandsko učiteljstvo** je združeno v mogočno društvo, ki je štel s 1. januarjem 1906. l. 7463 članov. Glavno njih glasilo „De Bode“ šteje 8600 naročnikov. —a.

— **Belgijsko šolstvo.** Belgija je eldorado klerikalizma, odkar je de Trooz naučni minister. Ta je v času svojega delovanja zapri ravno 216 šol, in sicer posvetnih. Od l. 1885., odkar obstoja novi šolski zakon, ki daje vse ugodnosti samostanskim šolam, rastejo le-te kakor gobe po dežju. V Belgiji je sedaj ravno 13.921 šolskih sester in bratov, ki se izključno pečajo s poukom; 5476 šolskih sester in bratov, ki oskrbujejo šolske internate in slednjič je 6274 šolskih sester in bratov, ki se le deloma pečajo s poukom. Skupaj imamo torej v Belgiji 25.671 duhovskih učnih oseb in le 2193 posvetnih, in sicer 1242 učiteljev in 851 učiteljic. —g—

Uradni razpisi učiteljskih služb.

St. 2392.

Kranjsko.

Na petrazredni ljudski šoli v Loškem Potoku je popolniti stalno, oziroma začasno učno mesto.

Pravilno opremljene prošnje naj se semkaj vlagajo do 15. oktobra 1906.

Prosilci, ki še niso stalno nameščeni v kranjski javni službi, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno fizično sposobnost za službovanje. Moški prosilci imajo prednost.

C. kr. okrajni šolski svet v Kočevju, dne 25. septembra 1906.